

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-1727/21-T ve znění opravného usnesení Čj.: ČŠIT-556/22-T

Název	Základní škola a mateřská škola, Ostrava-Zábřeh, Horymírova 100, příspěvková organizace
Sídlo	Horymírova 2978/100, 700 30 Ostrava-Zábřeh
E-mail	skola@zshorymirova.cz
IČ	70944628
Identifikátor	600144968
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Miroslava Škaldová
Zřizovatel	statutární město Ostrava, Městský obvod Ostrava-Jih
Místo inspekční činnosti	Horymírova 2978/100, 700 30 Ostrava-Zábřeh Horymírova 2976/98, 700 30 Ostrava-Zábřeh Rezkova 2994/14, 700 30 Ostrava-Zábřeh
Termín inspekční činnosti	2. a 3. 12., 14. - 17. 12. 2021 a 5. 1. - 7. 1. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) školského zákona. Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů. Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a příslušnými rámcovými vzdělávacími programy.

Inspekční činnost na základě podnětu podle § 174 odst. 6 školského zákona.

Charakteristika

Základní škola a mateřská škola, Ostrava-Zábřeh, Horymírova 100, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost mateřské školy (dále „MŠ“), základní školy (dále „ZŠ“), školní družiny, školního klubu a školní jídelny. Ve školním roce 2021/2022 navštěvuje základní školu 595 žáků ve 28 třídách, z toho devět žáků se vzdělává v zahraničí. Počet žáků je od poslední inspekční činnosti realizované ve školním roce 2017/2018 stabilní. Škola eviduje 56 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a jednoho nadaného žáka. Šest žáků se vzdělává podle individuálního vzdělávacího plánu. K zájmovému vzdělávání ve školní družině bylo v osmi odděleních zapsáno 207 účastníků. Školní klub nabízí čtyři zájmové útvary pro 30 účastníků. Škola se zaměřuje na vzdělávání v oblasti informačních technologií, v každém ročníku na 2. stupni základní školy má jednu třídu s rozšířenou výukou informatiky. Předškolní vzdělávání je zajišťováno v pěti třídách v samostatné budově mateřské školy v ulici Rezkova 2994/14. Děti jsou do tříd zařazovány podle věku. Zástupkyně ředitelky pro MŠ při přijímacím řízení naplňuje kapacitu 140 dětí na maximální počet s ohledem na snížení počtu dětí ve třídě, v níž se vzdělávají děti mladší tří let. V průběhu školního roku pak pružně reaguje a po dovršení tří let dětí přijímá k předškolnímu vzdělávání další zájemce. V době inspekční činnosti se v mateřské škole nevzdělávalo žádné dítě se speciálními vzdělávacími potřebami, čtyři děti měly odklad školní docházky. Stravování dětí v MŠ i žáků v ZŠ je zajištěno vlastní školní jídelnou.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) vykonává funkci od srpna 2018. Na organizaci vzdělávání a zajištění provozu školy se významně podílejí zástupkyně pro předškolní vzdělávání a zástupkyně pro základní vzdělávání, část řídicích kompetencí byla převedena na vedoucí vychovatelku školní družiny, pod níž spadá také činnost školního klubu.

V oblasti řízení MŠ ředitelka delegovala většinu kompetencí na zástupkyni pro MŠ. Ředitelka školy se neúčastní pedagogických ani pracovních porad realizovaných v MŠ, na výchovně vzdělávacím procesu v mateřské škole neparticipuje. Zástupkyně ředitelky pro MŠ zpracovala samostatnou koncepci rozvoje mateřské školy, nastavila efektivní řídicí a kontrolní vnitřní systém a účinně metodicky vede pedagogické pracovníky. Zavedený systém např. vzájemných hospitací nejen v rámci tříd, ale napříč celou MŠ poskytuje učitelkám zpětnou vazbu o jejich práci, přináší sdílení zkušeností a vede ke sjednocení pedagogického přístupu ve vzdělávání dětí.

Kontrolní a hospitační činnost v ZŠ byla v období distanční i prezenční výuky vykonávána pouze zástupci ředitelky s velmi nízkou intenzitou a nedostatečnou zpětnou vazbou pro pedagogy. Ředitelka nevykonává hospitační činnost za účelem zjišťování úrovně vzdělávání ve škole, od zástupců pro základní vzdělávání získávala zpětnou vazbu pouze neformálně ústním podáním. Dlouhodobým problémem, který se výrazně podílí na vytvoření nepříznivého klimatu ve škole, je nespokojenost žáků, pedagogů a zákonných zástupců s výukou anglického jazyka u jednoho vyučujícího. Ačkoli účastníci vzdělávání (žáci, zákonní zástupci, předmětová komise cizích jazyků, třídní učitelé) opakovaně informovali ředitelku o problémech a stížnostech na výuku anglického jazyka, ředitelka učinila pouze dílčí opatření, která se projevila jako neefektivní. Vedení školy v dostatečném rozsahu neověřovalo účinnost navržených opatření, neposkytovalo vyučujícímu anglického jazyka zpětnou vazbu a nepřijalo systematická a účelná opatření pro zvýšení kvality výuky

anglického jazyka. Na hospitační činnosti napříč předměty a ročníky se ostatní pedagogičtí pracovníci nepodílejí, vzájemné hospitace k předávání pedagogických zkušeností a k inspiraci v osvědčených výukových strategiích nejsou vedením školy nastaveny. Vzájemná výměna zkušeností mezi pedagogy probíhá většinou neformálně. Začínajícím a novým pedagogům je stanovena podpora prostřednictvím uvádějícího učitele a možností konzultací v rámci příslušné předmětové komise. Ve školní družině a ve školním klubu kontrolní a hospitační činnost není od roku 2018 realizována. Ředitelka školy nezískala relevantní podklady pro účinné, odpovědné a efektivní řízení školy v oblasti odborné a pedagogické úrovně vzdělávání a poskytovaných školských služeb.

Ředitelka nevěnuje dostatečnou pozornost aktivnímu vytváření zdravého klimatu školy. Při inspekční činnosti byla atmosféra ve škole poznamenána nejistotou, obavami a nedůvěrou značné části pedagogických pracovníků k ředitelce školy s dopadem na interpersonální vztahy uvnitř školy i směrem k zákonným zástupcům žáků. Část pedagogických pracovníků při rozhovorech se školními inspektory deklarovala ztrátu motivace ke své práci, a to z důvodu ředitelkou uplatňovaného direktivního způsobu řízení a absence konstruktivní komunikace. Z hodnocení školního klimatu ve vztahu k vedení školy realizovaného Českou školní inspekcí formou dotazníků a rozhovorů vyplývá naprosto rozdílné vnímání klimatu pedagogy a ředitelkou, která tuto oblast na rozdíl od pedagogů vnímá velmi pozitivně. Většina (80 %) učitelů se vyjádřila, že nemůže bez obav rozporovat kroky vedení, s nimiž nesouhlasí a že neshody mezi vedením školy a učiteli nejsou řešeny a nevedou ke zkvalitnění vzájemné spolupráce. Nezbytnost nastavení změny a přijetí opatření týkajících se prosociálních vztahů a školního klimatu potvrdil i externí průzkum provedený zřizovatelem, který potvrdil neuspokojivé výsledky v oblasti školního klimatu. Přestože ředitelka školy provedla monitoring formou evaluačních dotazníků s následnými rozhovory s pedagogy ZŠ týkající se jejich profesního rozvoje a participace na chodu školy, byly tyto aktivity již poznamenány nepříznivou atmosférou ve škole.

V oblasti řízení školy klade ředitelka důraz především na formální a ekonomicko-právní aspekty vedení školy, dostatečnou pozornost nevěnuje oblasti strategického řízení a koncepční práci s pedagogy za účelem zkvalitňování vzdělávacího procesu.

Koncepce školy, kterou ředitelka zpracovala ke konkursnímu řízení (2018), nebyla dosud inovována. Nezahrnuje všechny součásti školy, obsahuje většinou obecné cíle, nereaguje dostatečně na potřeby školy v oblasti zkvalitnění výuky a zvyšování úspěšnosti dětí a žáků ve vzdělávání v souladu se zásadami a cíli vzdělávání podle aktuálního státem nastavené strategie. Ředitelka školy s ní neseznámila zaměstnance školy, koncepce není veřejně dostupná ani zákonným zástupcům a aktéři vzdělávání tedy nemají příležitost se k ní vyjádřit, identifikovat se s ní nebo ji přijmout za svou. Zaměření ZŠ na informatiku je deklarováno ve školním vzdělávacím programu, který obsahuje učební plány pro třídy s rozšířenou výukou informatiky (od 6. ročníku) a pro běžné třídy. Vyučovací předmět informatika je posílen o 4 disponibilní hodiny, které jsou v běžných třídách využity pro volitelné předměty. Způsob zařazování žáků do tříd s rozšířenou výukou informatiky na základě vlastních rozřazovacích testů z matematiky a přírodních věd nově zavedený ředitelkou školy nebyl dostatečně projednán s účastníky vzdělávání, což se projevilo nesouhlasnými postoji ze strany části pedagogů i zákonných zástupců. Informace o profilaci školy ani o způsobu zařazování žáků do tříd s rozšířenou výukou informatiky není zveřejněna ani na oficiálních webových stránkách školy, které mají obecně nízkou vypovídací hodnotu.

V současné době ve škole jednoznačně nefunguje konstruktivní komunikace mezi ředitelkou školy a pedagogy a mezi ředitelkou školy a částí zákonných zástupců žáků nespokojených

s řešením problémů v ZŠ. Aktuálně je zablokovaná komunikace mezi ředitelkou školy a školskou radou, která rovněž zaznamenala řadu podnětů a stížností směřujících k neefektivnímu řízení školy. Školská rada prokazatelně vybízela ředitelku ke komunikaci a řešení problémů, ředitelka však považuje školskou radu za podjatou, spolupráci s ní odmítá a na zasedání školské rady vysílá pověřeného zástupce.

Personální podmínky ve škole jsou na standardní úrovni. Předškolní, základní i zájmové vzdělávání je zajišťováno kvalifikovanými pedagogickými pracovníky. Ve školním roce 2021/2022 došlo k výrazné obměně pedagogického sboru v mateřské škole. Díky velmi dobře nastavenému systému komunikace a spolupráce všech učitelek a metodickému vedení zástupkyní ředitelky pro MŠ se tato změna neprojevila na kvalitě poskytovaného vzdělávání. V mateřské škole byl v 1. pololetí školního roku 2021/2022 pedagogický tým oslaben, vzdělávání dlouhodobě zajišťovalo osm učitelek z deseti. Ředitelka školy nezajistila zástup za chybějící pedagogy, po dobu téměř tří měsíců docházelo k nevhodnému spojování tříd. Děti dvou i více tříd (v případě krátkodobých absencí ostatních učitelek) byly po obědě rozdělovány do jiných tříd, což ovlivnilo psychosociální a organizační podmínky MŠ, které nebyly pro děti plně vyhovující. Ředitelka na vzniklé situace nereaguje pružně, nepřijímá adekvátní a účinná opatření.

Významnou roli v činnosti školy zastává školní poradenské pracoviště, jehož pracovníci efektivně zabezpečují podporu při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“), podílejí se na prevenci i řešení rizikových jevů ve škole a zajišťují kariérové poradenství žákům posledních ročníků. Od poslední inspekční činnosti došlo k posílení jeho týmu o dalšího speciálního pedagoga, získání školního psychologa a také o vytvoření adekvátních prostorových a materiálních podmínek pro realizaci inkluzivního vzdělávání a činnost školního poradenského pracoviště.

Materiální podmínky školy umožňují realizaci vzdělávání podle příslušných vzdělávacích programů. Budova MŠ prošla rekonstrukcí, všechny její třídy jsou vybaveny dostatečným množstvím hraček, stavebnic, didaktických pomůcek i výtvarným materiálem, některé třídy mají k dispozici interaktivní tabuli. Při hospitacích členů inspekčního týmu bylo zaznamenáno jejich pravidelné využívání. Dosud nevyužívaná chodba byla přebudována v polytechnickou dílnu. V ZŠ byla zřízena nová počítačová učebna, dvě odborné učebny pro výuku jazyků, průběžně jsou doplňovány učební pomůcky a nová didaktická technika. V rámci výuky informatiky mají žáci možnost seznámit se s 3D tiskárnou, Bee-boty, rozvíjet logické myšlení a kreativitu např. pomocí robotických stavebnic. Škola má dostatek didaktických a názorných pomůcek, které podporují činnostní učení. Svůj účel v současné době zcela neplní školní knihovna, jejíž provoz škola z personálních a organizačních důvodů nezajistila. Vybudováním workoutového hřiště a rekonstrukcí tělovýchovného pavilonu došlo k výraznému zlepšení podmínek pro výuku tělesné výchovy a realizaci mezi žáky oblíbených a využívaných sportovních aktivit. Vzhledem k naplněnosti školy vznikla potřeba využít pro běžnou výuku i dvě prostorově menší místnosti, které byly původně koncipovány jako kabinety nebo odborné učebny pro menší skupiny žáků. Z hlediska hygienických podmínek tyto prostory vyhovují platným předpisům, ovšem z pohledu zajištění výuky značně omezují možnosti uplatnění rozmanitých forem a metod výuky a na 1. stupni neumožňují žádoucí zařazování pohybových a relaxačních aktivit do běžné výuky. Z pedagogického hlediska nejsou vhodné pro využití jako běžné kmenové třídy.

Školní družina využívá pro svou činnost šest upravených tříd a dvě samostatné herny, tělocvičnu, keramickou dílnu a venkovní areál. Z projektové činnosti bylo doplněno materiální vybavení, vybudováno zázemí pro pedagogy. Aktivity školního klubu probíhají

formou zájmových útvarů v budově školy (učebny, tělocvična, cvičná kuchyně), v budově školní družiny (keramická dílna, klubovna školního klubu) a na školním hřišti.

Problematika bezpečnosti, ochrany zdraví a požární prevence je nedílnou součástí vzdělávání. Děti a žáci jsou průběžně, aktuálně i preventivně informováni o bezpečnostních rizicích, což se pozitivně odráží i ve snížení úrazovosti dětí a žáků. Ředitelka stanovila rozvrh dohledu nad žáky ve společných prostorách školy, jehož dodržování bylo ověřeno v průběhu inspekční činnosti a inspekční tým neshledal nedostatky.

Školní stravování je nutričně vyvážené a přispívá k rozvoji zdravých stravovacích návyků, a tím vhodně navazuje na výchovu ke zdraví. Žáci mají možnost výběru ze dvou hlavních jídel a nad rámec připravuje školní jídelna pro žáky dopolední svačinky. Školní stravování dětí v MŠ je úzce provázáno na vzdělávání zařazováním tematických týdnů, např. zdravý týden, týden jablek. Vedení školy také vhodně zajistilo pro některé děti a žáky ze sociálně znevýhodněného prostředí účast v nadačním programu, který jim hradí školní stravování.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávací proces v MŠ probíhal ve všech pěti třídách v příjemné atmosféře, pedagogové uplatňovali při komunikaci s dětmi a jejich rodiči vsřícný a respektující přístup. Spontánní činnosti byly učitelkami od příchodu dětí do třídy vhodně obohacovány nabídkou částečně řízených, didakticky zacílených aktivit, které byly propojeny s právě probíhajícím tematickým blokem. Děti měly volně přístupné hračky a stavebnice, což jim umožňovalo samostatně rozhodnout o jejich hře. Řízené činnosti byly připravovány v provázanosti s předchozí zkušeností dětí a reálným životem. Učitelky při realizaci vzdělávací nabídky využívaly širokou škálu metod a forem práce s dětmi. Převažovaly aktivity ve skupinách, během dopoledního bloku byl dán dětem dostatečný prostor si vše vyzkoušet, děti se u aktivit prostrídaly. Hodnocení dopoledních aktivit probíhalo průběžně, byla patrná snaha vést děti k sebehodnocení, občas ze strany pedagogů i s prvky formativního hodnocení. V jedné třídě je do vzdělávání přirozenou formou zařazováno seznamování s angličtinou, čímž si děti uvědomují existenci jiných kultur a získávají základy slovní zásoby cizího jazyka. Učitelky pravidelně zařazují do vzdělávací nabídky pohybové aktivity ve třídě, celková tělesná zdatnost je rozvíjena při pobytu venku. MŠ využívá také tělocvičnu a hřiště základní školy. Škola nabízí vzdělávání dětí již od dvou let věku, které učitelky vedly k samostatnosti a získání pocitu bezpečí. Vhodně nabízely převážně krátkodobé aktivity (písňe, básně, hry a aktivity s pohybem), jejichž časté a průběžné střídání udržuje pozornost dětí a chuť se činností účastnit. MŠ věnuje dostatečnou pozornost dětem s odkladem školní docházky a těm, které plní povinné předškolní vzdělávání. Aktivity zaměřené na rozvoj gramotností důležitých při přechodu k základnímu vzdělávání jsou zařazovány do řízených i klidových činností. Děti měly osvojeny sebeobslužné návyky, při stravování měly možnost rozhodnout o velikosti a do jisté míry také o skladbě jídla. Ve všech třídách byla respektována individuální potřeba relaxace a odpočinku, dětem s nižší potřebou spánku byly nabízeny klidové aktivity.

Průběh vzdělávání v základní škole byl sledován prostřednictvím hospitací ve všech ročnících a u všech přítomných vyučujících prvního i druhého stupně základní školy. Společným pozitivním znakem většiny sledovaných vyučovacích hodin byla převažující přátelská atmosféra mezi vyučujícími a žáky.

Výuka ve třídách na prvním stupni měla vždy potřebný spád a byla obsahově velmi dobře připravená. Promyšlený a pestrý výběr výukových metod podporoval aktivní zájem žáků o nové učivo i procvičování a prohlubování osvojených znalostí. Přiměřené a srozumitelně

kladené požadavky vycházely z poznatků vyvozených v předchozích hodinách i ze zkušeností získaných v praktickém životě. Zvolené motivační prvky, didaktické hry, pestrá nabídka různorodých činností i včasné zařazování relaxačních chviliek udržovaly pozornost a trvalou aktivitu většiny žáků. Potřebnou názornost zabezpečovalo vhodné využití didaktických pomůcek. Ve výuce byla využita i digitální technika, a to k projekci výukových materiálů, částečně i k samostatnému procvičování učiva. Žáci měli dostatek příležitostí aktivně se zapojit do výuky, vyslovit vlastní názor nebo položit dotaz. Jejich dílčí pokroky vyučující podporovali průběžnými slovními komentáři, důraz byl kladen na pochvalu a ocenění momentálního výkonu. K výuce prvopočátečního čtení a psaní je využívána metoda Sfumato.

Kvalita vzdělávacího procesu na 2. stupni byla značně ovlivněna osobností jednotlivých vyučujících. Pedagogové při výuce směřovali ke konkrétním cílům, mapovali zvládnuté dovednosti žáků vzhledem k dlouhodobé distanční výuce. Požadavky kladené na žáky při výuce byly převážně přiměřené a srozumitelné, převažovala neformální a otevřená komunikace mezi žáky a učiteli. Pouze část vyučovacích hodin však měla spád, neboť účinnost forem a metod výuky byla na rozdílné úrovni. Ve většině hospitovaných hodin převažovala málo efektivní frontální výuka s využitím klasických výukových slovních metod, zejména výkladu, vysvětlování a práce s textem. Ojedinelá skupinová práce nebo práce ve dvojici nebyla pro absenci stanovených pravidel hodnocení kooperativních aktivit vyučujícími zcela efektivní. Žáci pracovali pouze s učebnicemi, učebními texty, příp. pracovními listy. Interaktivní a audiovizuální technika byla využita ojedinelé, a to jen k jednoduché prezentaci učiva žákům. V hodinách chybělo využití inovativních metod a forem práce vedoucích k větší aktivizaci žáků a rozvoji jejich kompetencí. Při výuce nebylo výrazně uplatňováno formativní hodnocení ani sebehodnocení žáků, učitelé tak žákům neposkytovali dostatečnou zpětnou vazbu nezbytnou pro další zkvalitňování výchovně vzdělávacího procesu. Podobně chyběla individualizace a diferenciací nároků i požadavků podle schopností a možností žáků. Závěrečné shrnutí a zhodnocení učiva bylo často formální a nevztahovalo se k cíli hodiny. Účelný individuální přístup především k žákům se SVP uskutečňovali asistenti pedagoga. Jejich činnost koordinovaná vyučujícími měla velmi dobrou úroveň a byla přínosná pro všechny žáky. Inspirativní úroveň měla výuka přírodopisu, kde byly řízené rozhovory podpořeny názornými pomůckami a účelnou prezentací. Propojení znalostí z jiných předmětů a příklady praktického využití v běžném životě vedlo k vysoce efektivní výuce. Vyučovací předmět zdravý občan účelně rozvíjel postoje žáků, kteří cíleně diskutovali a s důvěrou kladli otázky. Z pracovních materiálů si následně vytvářeli portfolia, která využijí při volbě střední školy.

Výuka anglického jazyka napříč ročníky a vyučujícími se vyznačuje diametrálně rozdílnou kvalitou. Inspekční tým upozornil na hodiny s podprůměrnou organizační úrovní a výraznými metodickými nedostatky. Žákům nebyl zřejmý cíl hodiny, nebyli vhodně motivováni a hodnoceni, zcela nevyhovující byla organizační část hodin. Výuka byla založena pouze na četbě textů z učebnice, opravě výslovnosti žáků učitelem a zápis některých anglických výrazů do sešitu. Zcela scházela cílený rozvoj komunikativních dovedností, nebyla využita konverzace mezi vyučujícím a žáky ani mezi žáky navzájem. Zvolené metody výuky byly neúčelné, nepřispívaly k aktivnímu používání cizího jazyka, nebyly vytvářeny dostatečné podněty pro rozvoj řečových dovedností. Vyučující nevyužíval vhodné kooperativní ani individuální formy práce, celá výuka byla vedena neúčelnou frontální formou s neadekvátním a nesrozumitelným překladem pokynů vyučujícího do českého jazyka. Projevovala se mj. i nekázeň žáků způsobená jednotvárnou a nezáživnou výukou. Učitel ani žáci nepochopili s didaktickou technikou (např. zařazením poslechu, jazykových her). Zcela scházela formativní zpětná vazba, hodnocení žáků bylo většinou

rozporuplné a intuitivní, neodpovídalo jejich momentálnímu výkonu. Výuka anglického jazyka vedená ostatními vyučujícími byla zacílená na vedení žáků k rozvoji řečových dovedností, porozumění a interpretaci poslechových a učebních textů, osvojení a upevnění slovní zásoby i gramatických jevů. Motivace žáků byla efektivně podporována zařazováním her, písní i soutěživých a kooperativních prvků. Při vypracování úkolů prokazovali žáci dobrou úroveň osvojených jazykových dovedností. Pokyny vyučujících byly sdělovány v cizím jazyce, jen výjimečně s překladem do mateřského jazyka. V důsledku pandemické situace byla jedna hodina anglického jazyka velmi zdařile vyučována v on-line prostředí.

Během hospitační činnosti ve školní družině i ve školním klubu vychovatelky i vedoucí kroužků vstřícně a empaticky přistupovali k jednotlivým žákům, nabízeli jim zajímavé aktivity, které vedou k rozvoji jejich zájmů, dovedností i znalostí. Pozitivní atmosféra podporovala kamarádké a ohleduplné jednání mezi žáky navzájem, spolupráci a vzájemný respekt.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Dosahované výsledky vzdělávání v MŠ odpovídaly dílčím cílům stanoveným ve školním vzdělávacím programu. Všechny učitelky MŠ vytváří svým přístupem k dětem podnětné prostředí podporující učení, z projevů dětí bylo zřejmé, že se cítí bezpečně a spokojeně. Zástupkyně pro MŠ nastavila funkční evaluační systém, učitelky po ukončení integrovaného bloku vyhodnocují jeho úspěšnost, což slouží jako východisko pro další plánování aktivit. V některých třídách MŠ, kde je věkové rozpětí větší, byly dětem nabízeny aktivity s odlišnou úrovní obtížnosti. V žádné třídě však nebyly při plánování a realizaci vzdělávací nabídky aplikovány poznatky získané pedagogickou diagnostikou. V záznamech o vzdělávání dětí nejsou dostatečně zřejmá východiska, která by byla využita k diferencovanému vzdělávání a tím k systematické individuální podpoře potenciálu jednotlivých dětí s ohledem na jejich dosažené vědomosti, schopnosti a dovednosti. Komunikace pozorovaná během inspekční činnosti v MŠ mezi zákonnými zástupci a pedagogy byla vstřícná a otevřená. Informace o dění jsou rodičům předávány osobně, zveřejňovány na nástěnkách ve vnitřních prostorách školy a ve venkovní vitrině u vstupu do areálu mateřské školy.

Systém zjišťování a hodnocení výsledků vzdělávání žáků v základní škole vychází především z průběžné klasifikace s využitím různých forem písemného a ústního ověřování žákovských znalostí a dovedností. V interním hodnocení žáci dosahují dlouhodobě dobrých výsledků, cca 72 % žáků školy prospívá s vyznamenáním, případy neprospívajících žáků jsou ojedinělé. Vzhledem k převažující distanční výuce se ve sledovaném období škola nezapojila do externího testování, zaměřila se zvláště na zjišťování individuální úrovně znalostí a dovedností žáků. V následujícím období je žádoucí podporovat získávání objektivních informací o výsledcích a pokroku žáků ve vzdělávání ve spolupráci se školami podobného typu nebo zapojením do externího testování. Depistáž znalostí žáků po distanční výuce se odrazila v realizaci doučování z programu Národního plánu podpory návratu do škol. Škola však nejednala dostatečně účinně a efektivně, protože zahájila doučování až v měsíci listopadu 2021 a nedokázala dostatečně motivovat cca polovinu potřebných žáků a jejich zákonných zástupců k zapojení do této aktivity.

Přínosem pro vzdělávání žáků je funkční spolupráce školy s různými sociálními partnery v oblasti primární prevence, environmentální výchovy, projektových aktivit a soutěží. K usnadnění nástupu dětí do základního vzdělávání škola pořádá společné aktivity pro děti MŠ a žáky ZŠ. V období distanční výuky byly příležitosti k pořádání školních i mimoškolních aktivit značně omezené, přesto se i v této době konala řada akcí na podporu jednotlivých gramotností, sociální soudržnosti žáků i k doplnění výuky (např. sportovní či

čtenářské výzvy, úkoly ke Dni matek, nebo různé soutěže, které byly vyhlašovány prostřednictvím webových a facebookových stránek školy). Na těchto aktivitách významnou měrou participoval žákovský parlament, který ve škole aktivně pracuje. Ve spolupráci s taneční skupinou MG Dance se škole podařilo zapojit přes 400 žáků do pravidelných online hodin pohybové výchovy. Za podpory Spolku při ZŠ Horymírova probíhají projekty jako Rodinný den, Ruku v ruce na školní akce nejen pro žáky školy, ale i pro veřejnost. K rozvoji osobnostních a sociálních kompetencí žáků přispívala také možnost jejich zapojení do redakce školního časopisu a multižánrového školního studia, které v loňském roce ve škole působilo.

Prostřednictvím činnosti školní družiny i školního klubu jsou žáci úspěšně motivováni k plnohodnotnému trávení volného času. Školní družina kromě pravidelné zájmové činnosti připravuje četné projektové akce, např. Malování na kamínky, Hurá na koloběžky – BESIP, spolupracuje se středisky volného času V Zálomu a Korunka, při organizaci příměstských táborů během hlavních a vedlejších prázdnin, reprezentaci školy při soutěžích, organizaci společných akcí žáků se zákonnými zástupci a pedagogy a spolupráci s dalšími školami. Žáci mají možnost výběru kroužků, např. keramika, výtvarný kroužek, hra na flétnu, angličtina hrou či logopedická prevence. Školní klub nabízí žákům 5 zájmových kroužků (komunikační zábavný klub, badminton, stolní tenis, rukodělný a bojové sporty), do nichž se přihlašují žáci 2. stupně.

Závěry

Vývoj školy

- Při poslední inspekční činnosti ve školním roce 2017/2018 byly ve škole vyhodnoceny jako silné stránky tyto oblasti: materiální vybavení školy didaktickými pomůckami a jejich účelné využívání ke zkvalitnění vzdělávání, zdravé školní klima a vzájemná spolupráce mezi všemi aktéry vzdělávání, aktivita a kreativita pedagogů, zařazování kooperativního vzdělávání a skupinové práce v mateřské škole. Jako příklad dobré praxe byla uvedena oblast řízení školy. V roce 2018 došlo ke změně v pozici ředitelky školy, která následně nedokázala prezentovat a za podpory všech aktérů převést své vize v oblasti komunikace a řízení pedagogických procesů do každodenní praxe školy. Naopak došlo k výraznému zhoršení školního klimatu. Ředitelce školy se nepodařilo navázat na předchozí oceňovanou a vysoce funkčně provázanou organizační strukturu všech součástí školy, která byla založena na spolupráci, důvěře, systematické kontrole a vyhodnocování procesů vedoucích ke kvalitativnímu posunu celé organizace.

Silné stránky školy

- Systém řízení mateřské školy nastavený zástupkyní pro mateřskou školu a podnětné klima podporující učení přispívají ke zvyšování úrovně předškolního vzdělávání.
- Každodenní zařazování zajímavé vzdělávací nabídky v podobě intelektuálních i praktických činností, využívání různorodých metod a forem práce s dětmi a účinná spolupráce všech pedagogických pracovníků ve třídách podporuje vysokou úroveň poskytovaného předškolního vzdělávání.
- Efektivní práce vychovatelek školní družiny, zapojení žáků do projektových aktivit a úzká spolupráce s vnějšími partnery podporuje aktivní trávení volného času žáků a rozvoj jejich zájmů.

- Vybudováním workoutového hřiště a rekonstrukcí pavilonu tělocvičen došlo k výraznému zlepšení vhodných podmínek pro výuku tělesné výchovy a sportovních aktivit žáků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Řízení školy vykazuje značné nedostatky, především v oblasti neuspokojivého přístupu ředitelky školy k řešení stížností a podnětů a její nečinnosti v oblasti kontrolní a hospitační činnosti za účelem hodnocení odborné a pedagogické úrovně vzdělávání a poskytovaných školských služeb. K řešení problémů ředitelka školy přijímá pouze dílčí neefektivní opatření, u nichž nevyhodnocuje jejich účinnost.
- Ředitelka školy neřídí pedagogické procesy dostatečně efektivně, nevěnuje adekvátní pozornost všem součástem školy. Procesy řízení a vyhodnocování vzdělávacího procesu nejsou prováděny v dostatečném rozsahu a s dopadem na zkvalitňování vzdělávání každého žáka.
- Způsob řízení školy neumožňuje konstruktivní komunikaci všech aktérů, nevytváří podmínky pro zdravé klima školy.
- Výrazné zlepšení vyžaduje oblast prosociálních vztahů mezi ředitelkou školy a pedagogy, ředitelkou školy a zákonnými zástupci, ředitelkou školy a školskou radou i mezi pedagogy navzájem. Neshody vzniklé mezi učiteli a ředitelkou školy nejsou efektivně řešeny, nastavená pracovní atmosféra nevede ke zkvalitnění jejich spolupráce.
- Ředitelka školy provádí efektivní hodnocení práce pedagogických pracovníků jen výjimečně, pedagogům v základní škole a v zájmovém vzdělávání je poskytována minimálně využitelná zpětná vazba, vedení školy nevytváří vhodné podmínky pro sebehodnocení a vzájemné hodnocení pedagogů.
- Obecně nastavená koncepce školy zpracovaná ředitelkou školy nebyla aktualizována, nezahrnuje všechny součásti školy, jednotliví aktéři vzdělávání s ní nebyli seznámeni, není dostupná pedagogům a zákonným zástupcům žáků.
- Ve výuce na druhém stupni základní školy se zatím nedaří ve větší míře uplatňovat širší spektrum metod a forem výuky, na obou stupních byla v menší míře zaznamenána individualizace a diferenciacie učiva vzhledem k individuálním schopnostem a dovednostem žáků.
- V menší míře bylo ve výuce v základní škole využíváno sebehodnocení a formativní hodnocení žáků, nedostatečně byl využit prostor v závěru vyučovacích hodin ke shrnutí a utřídění učiva za účelem získání zpětné vazby o jeho zvládnutí a pochopení.
- Diagnostické záznamy o dětech vedené v mateřské škole neobsahují závěry, které by se staly východiskem při plánování a realizaci individualizované vzdělávací nabídky.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Provést důkladné a objektivní posouzení oblastí, k nimž směřují podněty pedagogických pracovníků, zákonných zástupců i žáků. Přijmout k nim adekvátní opatření, vyhodnocovat jejich účinnost a zajistit jejich efektivní řešení.
- Nastavit systém pravidelné a účelné autoevaluace pedagogických procesů ve všech součástech školy. Realizovat kontrolní a hospitační činnost v základním a zájmovém vzdělávání za účelem hodnocení odborné a pedagogické úrovně vzdělávání

a poskytovaných školských služeb. Poskytovat pedagogickým pracovníkům využitelnou zpětnou vazbou, podpořit sebehodnocení a vzájemné hodnocení pedagogů.

- Zaměřit se na zlepšení prosociálních vztahů v rámci školy. Nastavit konstruktivní komunikaci s jednotlivými aktéry vzdělávání včetně školské rady, věnovat náležitou pozornost jejich stížnostem a podnětům a efektivním způsobem řešit vzniklé problémy.
- Aktualizovat koncepci školy s nastavením srozumitelné a reálné strategie rozvoje školy, konkrétních cílů a kroků k jejich dosažení a do tvorby této koncepce zapojit pedagogické pracovníky a případně další aktéry vzdělávání.
- Zařadit do výuky zvláště na 2. stupni základní školy inovativní formy a metody práce, a to především za účelem větší individualizace a diferenciací vzdělávání. Na tuto oblast cíleně zaměřit další vzdělávání učitelů, podporovat vzájemné předávání získaných poznatků mezi pedagogy a jejich aplikaci do výuky.
- Zaměřit se při hospitační činnosti na stanovení cíle vyučovací hodiny a vyhodnocení naplnění tohoto cíle, sledovat používané metody a formy práce s žáky a vyhodnocovat jejich přínos pro rozvoj žakovských kompetencí. Poskytovat vyučujícím efektivní zpětnou vazbu, na jejím základě přijímat konkrétní opatření či doporučení a průběžně vyhodnocovat jejich účinnost.
- Zaměřit se na dodržování struktury vyučovací hodiny s důrazem na její závěr, ve větší míře využívat formativní hodnocení a sebehodnocení žáků, podporovat učitele v dalším vzdělávání a sebevzdělávání v oblasti hodnocení výsledků vzdělávání žáků.
- Výsledky vzdělávání žáků ověřovat ve spolupráci se školami podobného typu nebo zapojením do externího testování.
- Využívat výsledky pedagogické diagnostiky k plánování individualizovaného vzdělávání a tvorbě diferenciované vzdělávací nabídky v mateřské škole.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 14 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e- podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Jmenovací dekret ředitelky školy platný od 1. 8. 2018
2. Koncepce rozvoje základní školy a mateřské školy Ostrava – Zábřeh 2018 – 2022
3. Koncepce mateřské školy – Plán rozvoje školy pro období 2019 – 2022, leden 2019
4. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání Školka hrou, č. j. 880/2015, platný od 1. 9. 2015
5. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Společně na Horymírce platný od 1. 9. 2021
6. Školní vzdělávací program pro školní družinu platný od 1. 9. 2007

7. Školní vzdělávací program školního klubu platný od 21. 12. 2021
8. Školní a vnitřní řády školy platné ve školním roce 2021/2022
9. Diagnostické záznamy - úroveň očekávaných kompetencí dítěte vedené ve školním roce 2021/2022 (vybraný vzorek)
10. Zápisy z kontrolní a hospitační činnosti v mateřské škole ve školním roce 2021/2022 (vybraný vzorek)
11. Rozvrhy vyučovacích hodin tříd a učitelů v základní škole platné ve školním roce 2021/2022 k termínu inspekční činnosti
12. Třídní knihy vedené ve školním roce 2021/2022 (vybraný vzorek)
13. Školní matriky mateřské školy a základní školy vedené ve školním roce 2021/2022 (vybraný vzorek)
14. Personální dokumentace vybraných pedagogických pracovníků (vybraný vzorek), ve školním roce 2021/2022
15. Výroční zprávy o činnosti školy za školní roky 2019/2020, 2020/2021
16. Plán činnosti pro školní rok 2021/2022
17. Plány a přehledy dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, školní roky 2020/2021, 2021/2022
18. Zápisy z porad, metodických sdružení a předmětových komisí, školní rok 2020/2021, 2021/2022
19. Souhrnná dokumentace k oblasti výchovného poradenství a prevence rizikového chování žáků, školní rok 2020/2021, 2021/2022
20. Třídní knihy školní družiny a záznamy o práci ve školním klubu vedené ve školním roce 2021/2022
21. Hospitační záznamy – základní škola, za školní rok 2020/2021, 2021/2022
22. Uvádějící učitelé školní roky 2020/2021, 2021/2022
23. Rozvrh distanční výuky ve školním roce 2020/2021, Pravidla distanční výuky pro druhé pololetí 2020/2021
24. Směrnice pro vyřizování stížností – platnost od 1.9.2013 (aktualizace k 1. 9. 2018), Přehled podaných stížností
25. Vybraný vzorek dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků, školní rok 2020/2021, 2021/2022
26. Vybraný vzorek dokumentace ke školnímu stravování dětí a žáků, školní rok 2020/2021, 2021/2022
27. Vybraný vzorek dokumentace vztahující se k finančním podmínkám školy, školní rok 2020/2021, 2021/2022
28. Záznamy z jednání s ředitelkou školy, s učiteli, s žáky

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Eliška Birková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Eliška Birková v. r.

PhDr. Ing. Ivana Teichmannová, školní
inspektorka

PhDr. Ing. Ivana Teichmannová v. r.

Mgr. Ivo Vondra, školní inspektor

Mgr. Ivo Vondra v. r.

Ing. Jaroslav Král, školní inspektor

Ing. Jaroslav Král v. r.

Bc. Martina Slischková, školní inspektorka

Bc. Martina Slischková v. r.

Mgr. Jana Svačinová, školní inspektorka

Mgr. Jana Svačinová v. r.

Mgr. Petr Novotný, školní inspektor

Mgr. Petr Novotný v. r.

Bc. Ludmila Kubicová, kontrolní
pracovnice

Bc. Ludmila Kubicová v. r.

V Ostravě 5. 2. 2022

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Miroslava Škaldová, ředitelka školy

Mgr. Miroslava Škaldová v. r.

V Ostravě 8. 2. 2022